

**BUDAPESTI MÓDSZERTANI SZOCIÁLIS
KÖZPONT ÉS INTÉZMÉNYEI
ALFÖLDI UTCAI HAJLÉKTALAN
ÁTMENETI SZÁLLÁS
2023. ÉVI SZAKMAI BESZÁMOLÓ**

Készítette: Becze Szabolcs ellátási egységvezető, Garamszegi Vanda Natasa ellátási egységvezető-helyettes

1. Az intézmény rövid bemutatása:

Szállásunk Budapest VIII. kerületében, az Alföldi u. 6-8. szám alatt található, ahol 221, a téli krízis időszakában 257 férőhelyet biztosítunk hajléktalan férfiak és nők részére. Átmeneti szállásunkon összesen 31 lakószobában tudunk rászorulókat elhelyezni, ezen belül 48 férőhely nők, 173 férőhely (krízisidőszakban pedig 209) férfiak számára áll rendelkezésre. Lakószobáink jellemzően nagylétszámúak (8-17 ágyas szobák), amely zsúfolt és alacsony komfortérzetű környezetet jelent lakóink számára. A 2020-as járványhelyzet óta a lehetőségekhez mérten igyekeztünk csökkenteni az intézmény zsúfoltságát. Jelenleg is nagyjából a nyári férőhelyeink 75-80%-át használjuk, ami – azon túl, hogy valamivel barátságosabbá tette a mindennapi élettereket – ahhoz is hozzájárul, hogy egy kicsivel méltóbb lakhatási feltételeket tudunk biztosítani. Az elmúlt évek tapasztalatai alapján elmondható, hogy ahhoz az időszakhoz képest, amikor jóval többen laktak a szállón (akár 230-250 fő), a jelenlegi helyzet sokkal élhetőbb, átláthatóbb, könnyebben menedzselhető.

2023-ban a napi létszámunk átlagosan 150-170 fő volt, összesen 175 fő nyert elhelyezést, és 178 fő távozott.

2. Az ügyfélkör jellemzői:

Ennél a résznél ki szoktuk emelni, hogy lakóink általában rossz fizikai/egészségügyi/mentális/pszichés állapotban, továbbá különböző addiktológiai problémákkal kerülnek hozzánk, illetve az egyre idősödő ügyfeleink sok esetben ápolásra/gondozásra szorulnak. Az ügyfélkörünk jellemzői az elmúlt években jelentősen nem változtak: továbbra is jellemzően alacsony küszöbű intézményként vagyunk jelen a fővárosi ellátásban. Veszünk fel ügyfeleket jövedelem nélkül, illetve ide helyezi a FET a nagyon alacsony jövedelemmel rendelkezőket. Külön specialitásunk, hogy 35 ágyon akadálymentesített részleg működik mozgássérült ügyfeleinknek.

Természetesen nem az a célunk, hogy már a beszámoló elején sokkoljuk az olvasót, azonban azt nagyon fontos látni, hogy ügyfélkörünk adottságai nagymértékben befolyásolják az ellátási feladatainkat, a szociális és gondozási munka irányait, fókuszát. Az év során eljutottunk odáig, hogy újra kellett gondolnunk ápolási/gondozási feladatainkat, arányait. Az év végén például egy távozó szociális munkatárs kollégánk helyére gondozó/ápoló feladatokat ellátó kollégát leszünk kénytelenek felvenni.

A tavalyi beszámoló ezen részénél röviden kitértünk az **idősödési** folyamatra, erre most itt visszakanyarodnánk. Néhány mondattal előbb azt írtuk, hogy ügyfélkörünk *jelentősen* nem változott, azonban fontos kiemelni, hogy az előző évi beszámolóban ezen résznél taglalt idősödési, állapotrosszabbodási folyamat *egyre markánsabb* problémát jelent ellátási feladatainkban. Ha csak a számokra vetünk egy gyors pillantást, az idősödési és állapotrosszabbodási folyamat tovább erősödött. (Ebben a rövid részben az éves KSH adatokból, az F3 adataiból, és a saját nyilvántartásainkból szemezgettünk, amelyek, értelemszerűen, csak egy pillanatképet mutatnak, részletesebb adatokat az éves „*Esetmunka felmérésének eredményei 2023*” adatfelvételből nyerhetünk, amely tágabb értelemben vett adatokat tartalmaz az év során végzett esetmunkákról, tehát nem csak egy pillanatkép statisztikáit jelenti.) 2023-ban például több, mint kétszer annyi ügyfelünk hunyt el, mint a 2022-es évben (több, mint az előző két évben összesen, számokban ez az ellátottaink **10%-a**, és volt olyan hét, amikor 4 kórházba szállított ügyfelünk még azon a héten el is hunyt. A számok sajnos azt is mutatják, hogy ez a tendencia nem javul: jelen beszámoló írásakor, 2024 januárjában már fele annyi elhunyt ügyféllel számolhatunk, mint a 2022-es év egészét nézve). Az elhunytak átlagéletkora 63 év volt, ami azt jelenti, hogy gyakorlatilag a nyugdíjkorhatárt sem éri el (még szomorúbb, ha azt is figyelembe vesszük, hogy kb. ¼-ük 55 év alatti volt). Még tovább fokozva: a BMSZKI összes átmeneti szállóján elhunytak számának több, mint negyedét az Alföldi adja.

Ha a „korai idősödés” képzeletbeli vonalát 55 éves kornál húzzuk meg, akkor lakóink ¾-e az e fölötti korosztályba tartozik (kb. 125-130 lakó). A 2023-as F3 szerint a szálló átlagéletkora a legmagasabb a BMSZKI-ban, és az 55 éven felüliek is majdnem 20%-al többen vannak, mint a többi átmeneti szálláson (a 2023-as „Személyes szociális munka adatgyűjtés” eredményei alapján is az Alföldi szállás a „legidősebb” átmeneti szálló). A december 31-i KSH statisztikánk alapján 40 év alatti nőnemű lakónk nem volt. Értelemszerűen, az életkort itt lehet „csak” egy mutatónak tekinteni, de ügyfeleink esetében a kor mellé számos egyéb betegség, megváltozott képesség, leromlott fizikai és egészségi állapot, additológiai és mentális problémák társulnak, amelyekkel együtt sokkal komplexebb problémát és kezelendő feladatot jelentenek (erre

egyszerűen a köznyelv azt szokta mondani, hogy egy „átlagos” 60-65 éves nem ugyanazt „jelenti”, mint egy hajléktalanságban élő 60-65 éves).

Hogy erre a helyzetre próbáljunk némiképp reagálni, az „*Otthon, mindenkinek. Fővárosi stratégia az otthontalanság és a hajléktalanság csökkentéséről*” c. szakpolitikai dokumentumhoz kapcsolódó 2022-2023. évi cselekvési terv részeként 8 db **alapápolási feladatokat biztosító férőhelyet** alakítottunk ki (2022. december 15-től, rajtuk kívül a BMSZKI-ban a Kőbányai 22. éjleli menedékhely és a Váci úti éjjeli menedékhely működtetett ilyen férőhelyeket ebben az időszakban). Ezen a férőhelyek célja alapvetően az volt, hogy a BMSZKI 24 órás hajléktalan háziorvosi ellátásai részeként működő lábadozókból való rugalmasabb távoztatást segítsék elő (amolyan „roboráló” funkcióbal), de megfelelő egészségügyi állapot esetén fekvőbeteg szakellátásunkból is bekerülhettek ügyfelek. Az ügyfelek ellátásáról a gondozást/ápolást végző kollégák gondoskodtak (személyi higiéné megtartásában, gyógyszerelésben, étkeztetésben való segítség), ami mellé napi háromszori étkezést biztosítottunk. A szükséges orvosi feladatokat, gyógyszerekhez, gyógyászati segédeszközökhöz való hozzájutást, stb. a mozgóorvosi szolgálat biztosította, illetve kontrollálta az ellátást.

Alapvetően jó kezdeményezésnek bizonyult, amely aztán – fenntartói finanszírozás hiányában – 3 hónap után leállt. Ezalatt 8 ügyfelet láttunk el. Mindemellett nagyon fontos tapasztalatokkal gyarapodtunk, amelyek további kérdéseket is megfogalmazott bennünk. Az alapkoncepció szerint – ahogyan feljebb is írtuk – ezek a férőhelyek azt a funkciót látták volna el, hogy a BMSZKI lábadozó férőhelyeire való bekerülést meggyorsítsák, tehermentesítsék a lábadozókat, azaz akik valóban lábadozásra szorulnak, bekerüljenek a lábadozóba, „cserébe” onnan „távoztatható”, „csak” roboráló ügyfelek kerüljenek hozzánk. Azonban a bekerülés épp ellenkező folyamat szerint zajlott: a 8 ellátott ügyfélből mindössze 1 került hozzánk a BMSZKI lábadozójából, a többi ügyfél krízis/sürgős elhelyezést igényelt (kórházakból és utcáról), a lábadozók pedig nem tudták őket elhelyezni. Tulajdonképpen az erre dedikált férőhelyeink látens lábadozós és sürgősségi elhelyezéseket szolgáltak. Ez a jelenség többirányban továbbgondolható, amely szétfeszítené jelen beszámoló kereteit (pl. valójában több „valós” lábadozó férőhelyre lenne-e szükség a fővárosi hajléktalanellátásban, hogyan lehet pl. az olyan típusú krízis-elhelyezéseket leraagálni, amelyek kórházakból érkeznek, mennyire van a fővárosi hajléktalanellátás mindegyike felkészülve, mennyire növekedett meg az elmúlt években az ápolásra/gondozásra szorulóknak száma az intézményekben, közterületen, és ez mennyire feszíti szét az átmeneti szállások működését, stb.), a mi szempontunkból a zárójel gondolatok utóbbi két kérdése lehet érdekes.

Ha egy gyors pillantást vetünk ügyfeleink **jövedelmi** helyzetére, még aggasztóbb a helyzet. Szintén a 2023-ban felvett F3-ban válaszadók 87 %-a (!) 1-10.000 Ft közötti jövedelmi helyzettel rendelkezett, amelyek jelentős része valamilyen segélyt, szociális ellátást jelentett. A válaszadók több, mint fele már nem tartotta magát munkaképesnek (ami szintén jelentősen magasabb a BMSZKI-s átlagnál), és míg a munkavállalás szempontjából csak 14%-uk nyilatkozta magáról, hogy „öreg”, kétharmaduk valamilyen **betegség** vagy **megváltozott munkaképesség** miatt nem tud munkát vállalni (a megváltozott munkaképességűek aránya közel kétszerese a BMSZKI-s átlagnak, a tartós betegséggel rendelkezők száma ettől magasabb, közel az F3 válaszadók háromnegyedét érinti).

Mindezzel további összefüggésben az is kimagasló, hogy (az F3 szerint) **lakóink 25%-a több, mint 15 éve él valamilyen hajléktalan helyzetben**. Ugyanez az adat „*Esetmunka felmérésének eredményei 2023*” adatfelvétel alapján már 32%, ha ehhez hozzáadjuk a 10-14 év közötti hajléktalanok számát, akkor a lakóink közel fele – 45%-a – 10 évnél régebben forog az ellátórendszerben (ez a beköltözések irányából is markánsan kirajzolódik: 70%-uk éjjeli menedékehllyről jött, valamilyen hajléktalan helyzetből pedig összesen 91%!). Szintén nálunk a legmagasabb azok aránya, akik úgy gondolják magukról, hogy már soha nem kerülnek ki a hajléktalanságból (ebben az esetben is jelentős a különbség a BMSZKI-s átlaghoz képest), amit tovább fokozhat lakónik társadalmi kapcsolatainak helyzete: közel **90%-uk egyedülálló**, nálunk a legmagasabb azoknak az aránya, akiknek **nincsenek olyan rokonai**, akikkel rendszeresen kapcsolatot tart, és ami ugyancsak elgondolkodtató, hogy itt is kimagasló azok száma, akik nem is szeretnének kapcsolatot tartani létező rokonaikkal.

Hogy miért tartjuk fontosnak mindezt már a beszámoló elején kiemelni? Mint mondtuk, nem azért, hogy egy elszomorító képet fessünk az intézményünkről, még kevésbé a l’art pour l’art adathalmazásért. Viszont ezek az alapvető adottságok nagymértékben meghatározzák ügyfeleink további (kimeneti) lehetőségeit, tulajdonképpen **a továbbgondozási lehetőségek korlátozottságát**, és nem utolsósorban az **ellátási munkánkat** is. Amíg az elmúlt kb. 15-20 év egyik nagyon fontos szakmai doktrínájaként az fogalmazódott meg, hogy az átmeneti szállások leginkább a *változások* terei legyenek, addig jelen valóságunkban az átmeneti szállásunk az **állandóság** terévé vált. Bár a statisztikák, beszámolók, műhelytapasztalatok szerint az elmúlt évben a szociális otthonban elhelyezett ügyfelek kb. 16-18%-a hajléktalanságból érkezett (ami valóban magas számnak tűnik, és ez így nagyon helyes is), ez a tömeg vélhetően azokat jelenti, akiknek: a.) jövedelmi helyzete lehetővé teszi a különböző otthonokba való bekerülést; b.) nem rendelkeznek olyan addiktológiai problémákkal, amely kizáró ok lehet egy felvételnél; c.) megfelelnek a szociális otthoni előgondozás és felvétel különböző feltételeinek; d.) a szociális

otthoni ápolási/gondozási szükségletet és/vagy korhatárt elérik. Ha visszatekintünk egy pillanatra ügyfélkörünk jellemzőire, a szociális otthoni elhelyezéshez szükséges feltételeket nem, vagy csak korlátozottan érik el. Természetesen, akiknél adekvát, ott az ilyen-olyan elhelyezési lehetőségek elindultak, ugyanakkor elmondható, hogy szállásainkon (nem csak nálunk) van egy kézzelfogható tömeg, amely a leginkább a „*már nem, de még nem*” állapottal írható le:

- arra *már* nem, vagy csak nagyon korlátozottan képesek, hogy szállásunkról tovább tudjanak lépni (munkát nem tudnak vállalni, más lakhatáshoz nagyon alacsony jövedelemmel rendelkeznek),
- de *már* kellőképpen idősek és/vagy betegek ahhoz, hogy más, olyan lakhatási alternatíva szóba jöhessen, (ahol az önellátás képesség számít, pl. önálló lakás, albérlet, munkásszálló), és/vagy önmagukat is megfelelően ellássák (pl. mozgáskorlátozottak vagy megváltozott munkaképességűek),
- ugyanakkor a szociális otthoni elhelyezéshez *még* nem adottak a feltételek, vagy vannak kizáró tényezők (pl. addiktológiai problémáik, *még* nem elég idős az elhelyezéshez),
- illetve mindezek bonyolult mátrixa,
- továbbá azok az esetek, akiknek a tartós elhelyezésük el lett indítva, de nagyon hosszú várólistával kell számolniuk, viszont addig is gondozást és fokozott odafigyelést igényelnek,
- és természetesen vannak olyan ügyfelek is, akiknél ugyan koruk/állapotuk miatt indokolt lenne a tartós elhelyezés, de ezt ők maguk nem szeretnék (velük más a szociális munka fókusza).

Talán nem túlzás azt állítanunk, mintha az intézmény **látens szociális otthoni/gondozóházi funkciót** töltene be, amelyekből a kivezető utak meglehetősen korlátozottak.

Egyre nagyobb problémát okoz:

- a megfelelő higiénés állapotok fenntartása,
- megfelelő orvosi ellátáshoz juttatás,
- a gondozási szükségletekre való szakszerű reagálás,
- az időszedéssel, állapotromlással való problémák kezelése.

Röviden, ellátási oldalról úgy is összefoglalhatjuk, hogy az elmúlt években a **szociális munka** mellé egyre nagyobb mértékben jelent meg az **ápolás/gondozás** szükségessége, ami

viszont nem azt jelenti, hogy az egyik kiváltható, vagy cserekompatibilis a másikkal: sajnos nagyon sok olyan esetünk van, amely **mindkettőt egyaránt igényli**.

Ügyfélkörünk további jellemzőihez kapcsolódó részletesebb adatokat, elemzést az alábbiakban mutatjuk be (amely talán némiképp kiegyensúlyozza hangulatilag ezt a sajnos – nem önszántunkból – borúsabb bevezetőt).

Ügyfélkörünk további jellemzői – Az esetmunka felmérésének eredményei:

Mint ahogy a fenti rövid elemzésben utaltunk rá, az előbbi adatok évente egy-egy pillanatképet villantanak fel az adott felmérés készítésének napjára vonatkoztatva (február 3, december 31, stb.). Az évenként felvett – a következőkben elemzett – esetmunka eredményeit vizsgáló adattáblák ezzel szemben jobban kiszélesítik a vizsgálat időbliséget, és némileg jobban árnyalják ezeket a jellemzőket (ugyanakkor ez sem jelent megnyugtatóbb képet).

Életkori sajátosságok: ügyfeleink átlagéletkora a 2023-as évben 60 év volt, ami meglehetősen magas, ha nézzük azt is, hogy az ilyen korú ügyfelek jó része már inaktív és meglehetősen sok egészségügyi, addiktológiai és mentális problémával küzd, amik mind nehezítik a reintegrációs folyamatot, ugyanakkor ez a kor már önmagában is azon a határon van, amikor már inkább egy fiatalabbat választanak a munkáltatók. Azonban, ha a korcsoportokat nézzük, akkor a helyzet még inkább mutatja az előregedés folyamatát. Az 55-64 éves korosztály 45,5%, a 65-74 éves korosztály 24,5%, 2 fő pedig 75 évesnél idősebb. 32,3%-uk betöltötte a nyugdíjkorhatárt. Ez az arány nagyon magas, összesen 70%-ban vannak azok, akik már inaktívak, vagy a közeljövőben várható, hogy kiszorulnak a munkaerőpiaci folyamatokból és egyre inkább az egészségügy és az idősellátás felé tolódik a velük végzett munka profilja. Az aktív korosztály, ami a 25 és 54 év közötti ügyfeleinket jelenti, mindössze 29,2%-ban van jelen az intézményben és ők is sok esetben különböző problémákkal élnek együtt: pszichés betegség, különböző addikciók, aluliskolázottság, rossz szocializációs közeg, hospitalizáció. Ezek mind megnehezítik a munkakerőpiaci érvényesülésüket.

Képzettségi mutatók : a 8 általános iskolai osztály végzetek aránya 41,7%, a szakmunkás végzettséggel rendelkezők 36,7%-ban vannak jelen. Az érettségi mindössze 12%-uknak van meg, ugyanakkor felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya 4,4%-a. Ugyanilyen arányban (4,4%) vannak azok, akiknek a 8 általánost nem sikerült elvégezniük. Ismerve a jelenlegi társadalmi/munkaerőpiaci viszonyokat, gyorsan levonatható az az egyszerű következtetés, hogy mennyire nehéz lehet elhelyezkedniük ügyfeleinknek, és ha sikerül is, sok esetben bejelentés nélküli „feketemunkát” kapnak, ahol tökéletesen ki vannak szolgáltatva a munkaadóiknak.

A „hajléktalan életút”: általában megfigyelhető, hogy egy ember minél több időt tölt hajléktalan élethelyzetben, az annál valószínűsíthetőbb, hogy tartós életvitellé is válik és az identitását is meghatározza. Intézményünk lakóinak nagy része már több, mint 15 éve hajléktalan (32%, ami nagyon magas arány!). Ezeknél az embereknél a legnehezebb változást elérni, több évtizede intézményekben élnek, azonosultak hajléktalanságukkal, sok esetben ők maguk sem akarnak már változtatni. Ők a leginkább leszakadó réteg, akiknél a hajléktalanság identitássá, életstratégiává vált. 24,6%-uk a lakóinkak 2-5 éve hajléktalan, 6-9 éve 17,6%, 13,4%-uk 10-14 éve hajléktalanok és csak 4,2%-uk mondta azt magáról, hogy kevesebb, mint egy éve hajléktalan. Egyértelműen kiolvasható, hogy a szociális munkánk kereteit mindez hogyan befolyásolja és hogyan nehezíti (illetve rendezzi át a munka fókuszát).

Bekerülési útvonalak: lakóink döntő többsége éjjeli menedékhelyről került be (73,7%), kis arányuk másik átmeneti szállóról (5,1%), illetve hasonló arányokat mutat a lábadozókból, a kórházból, illetve az utcáról történő érkezés (4,8%; 6 %, illetve 5,7%). Szállásunkon nem jellemző, hogy valaki saját lakhatásból érkezik (saját lakásból mindössze 2 fő, önkormányzati bérlakásból 1 fő). Ha gyorsan összeadjuk, elmondható, hogy lakóink többsége eleve hajléktalan helyzetből érkezik (92,1%).

Kikerülési útvonalak: ezek a mutatók sem festenek jobban. 32,2%-a távozott éjjeli menedékhelyre (ami számottevő csökkenés a bekerülési 73,7%-hoz képest). Átmeneti szállásra 11,8%, lábadozóra 1 fő, kórházba, rehabilitációs intézetbe 3,2%. Közterületre 3 fő, és ismeretlen helyre 23,6% (ez utóbbiak, akik bejelentés nélkül távoztak, vagy házirend sértés miatt szűnt meg a jogviszonyuk). Valamilyen nem hajléktalan lakhatásba nagyon kevesen tudtak továbblépni: önkormányzati bérlakásba 1 fő, saját tulajdonú lakásba 3 fő, (2,4%), szociális otthonba, nyugdíjasházba 3 fő (2,4%), távozott, munkásszállóra 3 fő, más lakhatásba (szívességi lakáshasználat, rokon, ismerős, társ) 8 fő (ez a 2023-as évben lezárt esetek 6,3%-a.). A bekerülési/kikerülési anyányokat egymás mellé téve kicsit jobban festenek ezek a mutatók: a kiköltöző ügyfelek 55,3%-a valamilyen hajléktalan helyzetbe, 18,4%, pedig valamilyen nem hajléktalan élethelyzetbe, ugyanakkor a hajléktalanság, mint „kivezető út” még sajnos mindig magas arány.

Egyéb mutatók bekerüléskor (jövedelem, tevékenység): bekerüléskor átlagosan 32.514 Ft volt az átlagjövedelem (a többi átmenti szállón 84.538 Ft). Ezt az adatot talán nem is kell magyarázni. Nagyon röviden: a részletek beszédesebbek (ami egyértelmű párhuzamot is jelent az egészségügyi állapot és életkor mutatói között). Lakóink 32%-a jövedelem nélkül került be hozzánk, 15,9%-uk 1 és 27.000 Ft. közötti jövedelemmel rendelkezett (különböző jövedelempótló támogatásokból). 27,2%-uknak a 27.000-60.000 Ft. közötti a jövedelme,

14,4%-nak 60.000 és 90.000 Ft. közötti. A bevételek esetében 18,9%-uk önkormányzati segélyből, vagy különböző segélyszerű ellátásból élt. 12,6% öregségi, vagy özvegyi nyugdíjól, 8,5% rokkantnyugdíjból, vagy rokkantsági ellátásból. 9,5%-ukat mások segítették, 5,4%-nak gyűjtögetés, kukázás, 5,7%-nak kéregetés, koldulás volt az elsődleges megélhetési forrása és csak 1,9%-a élt rendszeres bejelentett munkából a lakóink közül. Ezen kívül néhányan (1,9%) különböző foglalkoztatásban dolgoztak. Nem bejelentett munkából 11,1% élt, közmunkát és közhasznú munkát pedig 3,8 % végzett.

Ezek a számok is sajnos magukért beszélnek. Elmondható hogy jövedelmi helyzet tekintetében is a legnehezebb helyzetben vannak ügyfeleink, hiszen olyan minimális összegekből kénytelenek megélni, amely ellehetleníti a továbblépést. Ez persze összefüggésben van a fentebb említett mutatókkal is, hiszen minél alacsonyabb végzettséggel, minél több betegséggel, addikcióval stb. rendelkezik valaki, annál kevésbé tud érvényesülni a társadalomban, annál inkább kikerül a társadalmi folyamatokból, annál inkább marginalizálódik, ami még nehezebbé teszi a reintegrációt.

Kikerülési mutatók (jövedelem, tevékenység): az előzőekkel szemben az esetmunka folyamata során vagy annak lezárulásával (a körülményekhez képest) javult a helyzet. 23,2%-nak nőtt a jövedelme, és 72,8%-uk tudta megtartani jövedelmét (ugyanannyi pénzből élt kiköltözéskor, mint beköltözéskor). Jövedelem-csökkenés a lakók 4%-át érinti és az eseteket súlyos egészségi állapotromlás is kíséri (pl. végtag elvesztése, stroke, infarktus, tüdőelégtelenség stb). Összességében megállapítható tehát, hogy bekerülő lakóink kb. egy negyedének sikerült a jövedelmi helyzetükön javítani.

A kiköltöző ügyfeleink 9,6%-nak semmilyen megélhetési forrása nem volt, ez a bekerülési mutatókhoz képest szembetűnően csökkent. A kiköltözéskori további jövedelem mutatók viszonylag színes képet mutatnak: önkormányzati segélyből, segélyszerű ellátásból 11,2% (ami csökkenést mutat a bekerülési adatokhoz képest); öregségi, özvegyi nyugdíj, nyugdíjszerű ellátás 14,4% (ez javarészt változatlan arány a be- és kiköltözéskor). Egy másik csoportot alkotnak azok, akiknek ugyan nincs pénz ellátásuk, de mások segítették (8%); gyűjtögetés, kukázás volt a fő megélhetési forrás (4%); kéregetés, koldulás (5,6%). A „valamilyen” munkából élők aránya: rendszeres bejelentett munka 1,6%, fejlesztő foglalkoztatás 3,2%, nem bejelentett munka 16,8%, közmunka 5,6%.

Ha mindezt röviden egy táblázatba rendezzük, egy gyors pillantás alatt is láthatóvá válik, hogy az esetmunka végére hogyan változott (növekedett) a bevételi források, ellátások aránya.

	Semmilyen megélh.f.	Önk. segély	Öregs.özv. nyugdíj	Rokk.nyd. rokk.ell.	Bejelentett munka	Nem bej.munka	Fejll.fogl.	Közh.munka
Bemetnet %	15,1	18,9	12,6	8,5	1,9	11,1	1,9	3,8
Kímenet %	9,6	11,2	14,4	9,4	1,6	16,8	3,2	5,6

3. Szakmai munka 2023-ban:

Esetmunka, gondozási tevékenység, esetmegbeszélők:

Intézményünkben aktív esetkezelés folyik, ami azt jelenti, hogy minden bekerülő ügyfélnek van személyes szociális munkása, akihez bármivel fordulhat és akivel az ügyfeleknek együtt kell működni. Ez a gondozási munka felöleli az informálás és a hivatalos ügyintézés, valamint a mentális gondozás területeit. Legjellemzőbb munkafolyamatok intézményünkben a leszázalékolással és egészségkárosodással kapcsolatos ügyintézés, egészségi ellátáshoz juttatás, egészségi állapot kontrollja, de viszonylag sok esetben indítunk gondnokoltatást és egyre gyakoribb az idősothoni elhelyezési kérelmek benyújtása is. Nagy hangsúlyt fektetünk a segítő beszélgetésekre. Kollegáink egy kölcsönös bizalmon alapuló kapcsolatot igyekeznek kiépíteni ügyfeleikkel a hatékony munka érdekében. Szintén igyekszünk hangsúlyt fektetni a bent lakó ügyfelek mentális gondozására, fókuszálva a biztonságra és a méltóságra. Fontos számunkra ügyfeleink mentális állapota és az emberhez méltó bánásmód, hogy biztonságban érezzék magukat.

A nagymértékben romló egészségi és mentális állapot egyre inkább új fókuszokat és megoldásokat sürgetnek. Az eredetileg átmeneti ellátásra kialakított intézmény és a benne folyó munka egyre inkább tolódik az idősellátás, gondozás, ápolás felé.

Ennek tudatában fontos, hogy amennyire lehet, megkönnyítsük ügyfeleink életét, és igyekszünk különböző szolgáltatásokat az intézménybe hozni (pl. mozgóorvosi szolgálat, kötözés, étkeztetés, pszichiátriai és addiktológiai szakrendelés). Ugyanakkor mindez egyre nagyobb kihívást jelent az egész stáb számára. Egyre kevesebb lehetőségük van a továbbgondozásra, a továbblépésre és egyre többször érzik sikertelennek az esetkezelést kollegáink. Ebben az évben az esetek 41%-ában érezték úgy, hogy sikertelennek érzik az ügyféllel végzett munkát, 35,5%-an mondták azt, hogy részben sikeres (csak bizonyos célokat sikerült elérni), és mindössze 23,6%-ban érezték sikeresnek munkájukat. Ilyen helyzetben talán nem is kérdés, hogy mennyire fontos a kollegák rekreálódásának segítése.

Ehhez a 2023-ban még kevesebb forrás állt rendelkezésre, és nem tudtunk számolni a

rekreációs kerettel, mely a szakmai team rekreálódását célozta volna meg. Ugyan esetfókuszú szupervízió zajlott az intézményben, de a stáb „gondozása”, „karbantartása” a vezetőkre hárult. Mindez a középvezetők számára is egyre nagyobb odafigyelést, kihívást jelent.

Az esetmunka folyamat a különböző esetmegbeszélők is próbálták segíteni, melyet különböző formákban próbáltunk variálni és változtatossá tenni (szakmai fókuszú filmnézés, klasszikus esetmegbeszélő, különböző játékok használata, stb).

A fent leírtak nem festenek valami vidám képet munkánkról, azonban ebben az évben több izgalmas szakmai program, ötlet is elindult. Két, intézményünkben úttörőnek számító programot indítottunk el. Az egyik egy olyan kísérlet, ahol a lakóknak nagyobb szabadságot adunk mindennapjaikba való beleszólásba, de bizonyos feltételeket teljesíteniük kell, hogy ebbe a programba bekerüljenek. A cél, hogy megtanuljanak lakóink döntést hozni saját maguk és életük tekintetében és egyre nagyobb önállóságot érjenek el ez által. Ez a program erősen reintegráció fókuszú, az intézményen kívüli életre készít fel. Ebben a programban dolgozó, aktív férfiak vesznek részt. Eredményeikről egyelőre nem tudunk beszámolni, mert csak pár hónapja tudtuk elindítani és még nem telt el elég idő, hogy rálátásunk legyen a működésre.

A másik program (amelynek megvalósulása a 2024-es évre várható) a „kapcsolattartó, relaxációs szoba” létrehozása, ahol a lakóinknak lehetősége lesz elvonulni, egyedül lenni, valamint látogatót is fogadni és együtt, egy intimebb közegben eltölteni egy kis időt. A helyiség kialakítását egy kerületi pályázati forrásból finanszíroztuk. A program lényege, hogy egy traumatudatos, biztonságfókuszú berendezéssel, térrendezéssel létrehozni egy olyan teret, ahol az intézményben lakó emberek egyedül lehetnek, amennyiben ezt igénylik. Ez nem tűnik olyan kivételes dolognak, viszont, ha belegondolunk, hogy évek, évtizedek óta minimum 6-8 fős, vagy ennél nagyobb létszámú szobákban kap az ember elhelyezést, ahol nincs beleszólása abba, hogy kivel, kikkel lakjon egy szobában, akkor az egyedül, nyugalomban, biztonságban eltöltött idő a legritkább. Ezt a hiányt hivatott pótolni ez a szoba, a működtetés logisztikája még a tervezés fázisában van.

Ezek a szakmai újítások segíthetnek a kollegáknak a kiégés elkerülésében, hiszen a változatos munkavégzés segít megtartani az éberséget és az érdeklődést. A mindennapi esetmunkát a közösségi munka is színesíti, mely már-már komoly hagyományokra tekint vissza és évenként ismétlődő, valammint heti rendszerességgel megvalósuló foglalkozásaink is vannak.

A közösségi szociális munka:

A szakmai munka fontos eleme a közösségi szociális munka. A programok szervezésekor

mindig a változatosságra törekszünk, célunk, hogy ügyfeleink megtapasztalhassák a közösség megtartó erejét, hogy olyan programokat kínáljunk, amelyek segítik testi és lelki egészségük megőrzését. Törekszünk rá, hogy olyan kulturális és szórakoztató programokon is részt vehessenek, amelyeken az intézményi támogatás hiányában nem tudnának. Kiemelten fontosnak tartjuk az ünnepek méltó megtartását, hiszen ezek nehéz időszakok lakóink életében. Sok a rendszeresen ismétlődő programunk, a csoportok kapcsán elengedhetetlennek tartjuk a kiszámíthatóságot.

Heti/kétheti rendszerességgel megvalósuló programok:

- **Ping pong:** heti program, melyet egy kolléga szervez és bonyolít le. A téli időszakban az aulában, jó időben az udvaron. A testmozgás kiemelten fontos szerepet tölt be az egészséges életmódban, ezért rendkívül örülünk neki, hogy ez az egyik legnagyobb népszerűségnek örvendő programunk.
- **Filmklub:** heti rendszerességgel folyik, két kolléga szervezi és bonyolítja le, téli időszakban a közösségi térben, nyári időszakban esetenként a kertben, kertmozi formájában. A lakók az aulában biztosított táblán jelezhetik kéréseiket, melyeknek a kollégák igyekeznek maximálisan eleget tenni. Kedvenc műfajaik az akció, illetve a westernfilmek, ezeket mindig nagy lelkesedéssel nézik. Az igazi “mozi hangulat” megteremtése érdekében a kollégák egy kis nassolnivalóval, üdítővel is készülnek ezekre az alkalmakra.
- **Sakk klub:** kétheti rendszerességgel, egy kolléga szervezi és bonyolítja le. A sakkozás kitűnő módja az elme frissen tartásának, segít megelőzni a mentális leépülést. Akadálymentes részlegünk lakói között különösen nagy az igény a játékra, a csoport tagjainak nagy részét ők teszik ki.
- **Társasjáték csoport:** hetente, két kolléga szervezi és bonyolítja le. Ez a csoport mindig változatos, célja a jó hangulatban eltöltött idő. A nagy kedvencek, mint a *Ki nevet a végén?* vagy a *Scrabble* mindig előkerülnek, de sok más játékkal is játszanak. Ügyfeleink ezt a csoportot különösen kedvelik, baráti kapcsolatok alakulnak ki.
- **Gyógytorna:** kéthetente látogatható csoport volt, melyet egy önkéntes gyógytornász tartott, a szervezésben és a lebonyolításban egy kolléga segített. Ügyfeleink között nagy volt az igény erre a jellegű szolgáltatásra, kiemelt célcsoport volt a tartós mozgásszervi problémával küzdő, idős korosztály. Sajnálatos módon a gyógytornász csak tavasz végéig tudta vállalni a csoportot, így szakember hiányában nem tudtuk tovább folytatni.

Nagyobb volumenű, alkalmi közösségi rendezvények:

- **Látogatás a Lumina parkban:** az ügyfeleket négy kolléga kísérte, a jegyeket a Lumina park jóvoltából kaptuk. A "Fények birodalmában" tett januári látogatásunk különleges hatással volt lakóinkra, hónapok múlva is örömmel emlékeztek vissza rá, az itt készült fényképeket azóta is falaikra kiragasztva őrzik.
- **Sakkverseny:** a februárban megtartott egész napos sakkversenyt két kolléga szervezte és bonyolította le. A nevezők többségében akadálymentes részlegünk lakói voltak, akik egész évben a sakk klubok alkalmával pallérozzák tudásukat. A dobogós helyezetteket egy kisebb édesség csomaggal, utazó sakkészlettel díjaztuk.
- **Farsangi mulatság:** a délután az esti álarc- és jelmezes versenyre való felkészüléssel kezdődött, három kolléga segített az ügyfeleknek, varrni, vágni, ragasztani. A kollégákból álló zsűrinek nehéz dolga volt, mind a két kategóriában sok volt az induló. A nyerteseket kisebb édesség csomaggal díjaztuk. Délutánra szendvicsbüfével és házi készítésű süteménnyel készültünk az ügyfeleknek. Az estét egy profi cég által önkéntes alapon vállalt karaoke bulival zártuk, aminek akkora sikere volt, hogy a tervezettnél két órával tovább tartott. A buli hangulatát emelte a lakókkal közösen készített farsangi díszítés a közösségi terekben.
- **Nőnap:** a hagyományok szerint reggel a férfi lakók és kollégák papírvirágokat készítettek és adták át a női lakóknak egy kis sütemény és kávé kíséretében. Délután a *Tündérpakk Alapítvány* munkatársai látogattak el hozzánk és fodrászszalonná változtatták a közösségi teret. Amíg lakóink szépültek, ruhatárral és házi készítésű süteménnyel készültünk. Az elkészült hajköltemények, átváltozások megörökítéséről profi fotós gondoskodott. A képeket a lakók megkapták, nagy örömmel küldték el családjaik részére. A *Tündérpakk Alapítvány* 150 tisztasági csomagot adott át ügyfeleinknek.
- **Kertészkedés:** a kollégák a lakók segítségével ásót, kapát ragadtak és az udvar kihasználatlan földes területén paradicsompalántákat, az önkormányzat jóvoltából kapott dísznövényeket ültettek. A későbbiekben ezeket gondozták, locsolták.
- **Látogatás a Vadasparkba:** a lakókat négy kolléga kísérte, a jegyeket a *Vadaspark* jóvoltából kaptuk. A gyönyörű környezetben eltöltött nap különleges élmény volt lakóink számára. Többekben jó emlékeket idézett fel az állatok közelsége. Az állatsimogatótól szinte lehetetlen volt továbbmenni, annyira élvezték, hogy kézből etethetik a kecskéket, juhokat. Az egész napos kirándulásra mindenkinek szendvicsekkel készültünk.
- **Leccsófőző verseny:** szállásunk igazi hagyománya, idén 4. alkalommal került megrendezésre. Négy csapat indult a versenyen, az alapanyagokat az intézmény

biztosította. Természetesen főzés közben előkerültek a titkos összetevők is, így minden bogrács lecsó igazán különleges lett. A team tagjaiból álló zsűri oklevéllel és ajándékkal díjazta a dobogós csapatokat.

- **Halloween-i buli:** a lakókkal közösen készített díszek kihelyezésre kerültek a közösségi terekben, ezzel is megalapozva a hangulatot. A *Para-Fitt SE* civil szervezet jóvoltából az intézmény kapott egy csocsóasztalt, így megrendezésre kerülhetett a „*Halloween-i csocsó bajnokság*”, amelyen a kollégák és az ügyfelek vegyes csapatokkal indultak. A bajnokság alatt a *Marriott hotel* dolgozói által készített szendvicseket fogyaszthatták a lakók. A bajnokság után kezdetét vette a zenés-táncos multság a közösségi térben, a DJ szerepét az egyik kolléga vállalta. A „*Halloween-i csocsó bajnokságból*” megpróbálunk a Lecsófőző versenyhez hasonló hagyományt teremteni.
- **Garden of Lights kiállítás a Fűvészkertben:** az ügyfeleket négy kolléga kísérte, a jegyeket a *Fűvészkert* jóvoltából kaptuk. A kiállítás az *Aliz Csodaországban* világába repítette el a résztvevőket, különleges élményt nyújtott, amelyet sok közös fényképpel örökítettek meg a lakók és a kollégák.
- **Karácsonyi ünnepség:** a karácsony sok lakó számára nehéz időszak, így különösen fontos a kollégáknak, hogy jó hangulatban, meghittén teljen. A közösségi terek és a karácsonyfa közös feldíszítése megalapozza ezt a hangulatot. A méltó ünneplést segítette két önkéntes fodrász, akik megszépítették a férfiakat és a nőket, a ruhatarkálóból szebbnél szebb darabokba öltözhetek az ügyfelek. A *Para-Fitt SE* jóvoltából idén különleges karácsonyi vacsorával kedveskedhettünk ügyfeleinknek. Főztünk csirkepörköltet, török lecsót, gulyáslevest, krumplis tésztát, édességnek muffint, gofrit és piskótát sütöttünk. A kollégák minden egyes lakó számára mézeskalácsot sütöttek. Az ünneplést megterített, mécskekkel díszített asztaloknál, közösen elfogyasztott vacsorával zártuk.
- **Szilveszteri buli:** az Újév elérézésének megünneplésére a kollégák a hagyományokat követve lencsefőzelékkel és sült hússal készültek, édességnek pudingos piskótát sütöttek. A közös étkezés után megkezdődött a zenés-táncos multság a közösségi térben. A buli nagyon jól alakult, az ügyfelek jól érezték magukat, levezethették a stresszt, maguk mögött hagyhattak egy nehéz évet és jó hangulatban várhatták a következőt.

A szakmai céljaink elérését segítő és hátráltató tényezők:

Az elmúlt évekhez hasonlóan, felsoroljuk azokat a belső/külső tényezőket, amelyek segítették vagy hátráltatták a szakmai munkánkat. Nagyvonalakban azt mondhatnánk, hogy az

előző éveketet idézi, ami mintha azt jelentené, hogy nem igazán történt nagy változás, előrelépés az elmúlt évekhez képest, ami természetesen csak egy nagyon egyszerű leegyszerűsítése lenne az itt felsorolt dolgoknak.

	Segítik	Hátráltatják
<p>BELSŐ 1 - Az adott szolgáltatáson belüli Lehetőségek van helyben változtatni rajta</p>	<ul style="list-style-type: none"> - saját stábból adódó erőforrásaink - a szakmai team képzettsége, szellemisége, felkészültsége - szakmai kapcsolatok és együttműködések lehetőségei - egységvezetők felkészültsége 	<ul style="list-style-type: none"> - lakószobák berendezése, elrendezése - élősködő bogarak nagy fokú jelenléte, takarítás és rovarirtás eredménytelensége - ügyfelek együttműködési hajlandóságával, agresszivitásával szembeni eszköztelenség, tehetetlenség
<p>BELSŐ 2 - A BMSZKI-n belüli A felső vezetés, a „központ” tud változtatni rajta</p>	<ul style="list-style-type: none"> - közösségi szociális munka megerősítése (közösségi keret) - az igazgató hozzáállása 	<ul style="list-style-type: none"> - a centrális szervezeti felépítésből adódó működési nehézségek (szervezetfejlesztés)
<p>KÜLSŐ - a BMSZKI-n kívüli Külső adottságok, nem áll lehetőségünkben változtatni rajtuk</p>	<ul style="list-style-type: none"> - speciális projektek ügyfelek számára (pl. foglalkoztatási programok) - pályázati programokból adódó lehetőségek (pl. gyógyszer, élelmiszer, programok, stb.) - egyéb támogatási lehetőségek (pl. lakáspályázat, nyugdíjsház) - a kerülettel való nagyon példás együttműködés. 	<ul style="list-style-type: none"> - a BMSZKI költségvetési korlátjai - az intézmény zsúfoltsága (fenntartói engedélyeztetés, stb.) - a nem megfelelő felszerelés és műszaki állapot (ld. költségvetési korlátok) - kollégák munkakörülményei (ld. eszközbeszerzési korlátok) - eszközbeszerzések akadályai (költségvetési tényező) - felújítási, műszaki munkák hiányai, elmaradásai (szintén költségvetési tényező) - a kollégák alulfizetettsége - a fenntartó részéről egyre fokozódó szakmai-működési elvárások, anyagi és infrastrukturális támogatások nélkül - a szociális szakma respektjének és presztízisének hiánya - az ügyfél-kimenetek korlátjai (intézmények, munkaerőpiaci/jövedelmi/képzettségi/egészségi helyzet) - a „valahogy meg kell oldani” sufni-tuning attitűd hozzárendelt eszközök nélkül.

4. Szakmai team, belső és külső együttműködések, kapcsolatok:

Szerencsésnek mondhatjuk magunkat abban a tekintetben, hogy egy nagyfokú stabilitás jellemzi a szakmai stábunkat, annak ellenére, hogy nagylétszámú (29 fős) teamről van szó. Jelen beszámoló írásakor a stáb összetétele a következő: 1 fő ellátási egységvezető, 1 fő ellátási egységvezető helyettes, 11 fő szociális munkatárs (ebből 2 fő tartós távolléten), 12 fő segítő (amiből 2 fő gondozó/ápoló feladatokat lát el), 1 fő gondnok, 1 fő pénztáros, 1 fő adminisztrátor. A 2023-as év során az elmúlt évekhez képest még tovább csökkent a fluktuáció: mindössze 1 fő szociális munkatárs távozott (külföldi munkát vállalva). Minden évben leírjuk: egy ekkora stáb sok odafigyelést igényel, amire megfelelő mennyiségű energiát kell fordítani.

„A kerületben a kerülettel – Season 2”:

Abban is szerencsések vagyunk, hogy az elmúlt években sikerült egy nagyon példás, előremutató viszonyt kialakítanunk a kerületi Polgármesteri Hivatallal, illetve több kerületi intézménnyel, szereplővel. Ennek előzményeit az előző évi beszámolóban részleteztük. Az év során szintén több fronton igyekeztünk részt venni a kerület, közvetlen környezetünk mindennapjaiban.

A józsefvárosi **Közösségi Részvételi Irodával** (KRI) továbbra is kiváló a kapcsolatunk, és a tavalyi beszámolóban felsorolt eseményekhez hasonlóan, szintén több közös (kerületi) programot megvalósítanunk.

- Részt vettünk a **Népszínház negyed fogadóóráján**, ahol a megjelent kerületi lakosok kérdéseket intézhettek hozzánk az intézmény működésével és ügyfeleivel kapcsolatban.
- Részt vettünk a **II. János Pál pápa tér** integrált parkká alakításával kapcsolatos **lakossági fogadóórán**, ahol lehetőségünk nyílt az ott megjelentek érzékenyítésére ügyfeleinkkel kapcsolatban.
- Részt vettünk a **Polgármesteri Hivatalban**, a kerületi hajléktalan ellátó szervezetek számára rendezett **megbeszéléseken**, ahol a felmerülő problémákról, megoldási lehetőségekről beszélgettünk.
- Lakóinkkal részt vettünk a **Magdolna negyed fogadóóráján**, ahol általános segítőként támogattuk a szervezők munkáját, az esemény gond nélküli lezajlását.
- Részt vettünk és javaslatokat tettünk a – Fővárosi Önkormányzat és a VIII. kerületi önkormányzat között született fejlesztési megállapodás keretében szervezett – **„II. János Pál pápa tér fejlesztési csoport”** 3 alkalmas megbeszélésein.

- Részt vettünk a „**Multikulti Józsefváros**” rendezvényen, ahol egyik lakónk mesélt kalandos életéről, aminek színtere a Népszínház negyed volt. Ügyfelünk történetét a *Józsefváros Múzeum* is megörökítette gyűjteményében.
- Ismét részt vettünk a kerületi hagyományteremtő és második alkalommal megrendezett „**Jótekonysági főzőverseny**” programon egy csapattal, amely szállásunkon már hagyománynak örvendő Lecsófőző verseny győztes csapatból állt össze (ügyfelek és kollégák együttesen).
- Az előző évben megkezdett *Szegénység Elleni Küzdelem Világnap* és *Lakhatási Világnap* keretében tovább folytattuk az „**Így lakunk mi**” elnevezésű nyílt napjainat az intézményben. A tavasz és az ősz folyamán hat alkalommal valósulhatott meg, összesen több, mint 50 résztvevővel.
- A **Részvételi Költségvetés** lebonyolításában szavazó pontként vettünk részt.
- Az év során a Józsefvárosi Polgármesteri Hivatal – a KRI koordinálásában – pályázatot írt ki **hajléktalan embereket megcélzó nappali foglalkozások**, programok szervezésére. Az előkészületekben aktívan részt vettünk az egyeztetéseken, végül a pályázaton költségvetési intézményként nem indulhattunk. Ugyanakkor kerületi civilekkel karöltve megvalósító partnerként forogtunk be a programokba. Az egyik partnerünk a **Para-fitt Sportegyesület** két programmal pályázott: a szakmai profiljuk alapján egy műanyag-újrahasznosító program kedvcsinálójával, illetve a közösségi kertünk önkéntesekkel, ügyfelekkel való közös felújításával. A Para-fitt Egyesülettel a továbbiakban is vannak együttműködési terveink és programkezdeményeink, amelyekbe az ügyfeleinket is tudnánk csatlakoztatni. Egy másik régi kedves partnerünk, az **Ébredések Alapítvány** szintén nyert egy 6 alkalmas józanságmegtartó csoporttal. A foglalkozásokat egy kollégánk koordinálta, illetve az Ébredések Alapítvány munkatársa – tapasztalati segítő bevonásával – működtette. Rendkívül jó tapasztalatokat jelentett mindegyik pályázati program (sajnos a beszámoló kereteit túlfeszítené az ezekről való részletes beszámolás). Az Utcajogász Egyesülettől is kaptunk megkeresést, de végül egy másik kerületi telephelyünk lett a partner.
- Az év végén ismételten megjelent egy hasonló kerületi pályázat, amelyen immár tudunk intézményként is pályázni. Az év utolsó napjaiban kaptuk az értesítést, hogy egy **relax-szoba** működtetésére beadott anyagunk pozitív elbírálást kapott (ld. feljebb részletesen a szakmai munkát bemutató résznél). Ennek további tervezése, kivitelezése jelenleg még egyeztetés alatt van.

- Az előző évben benyújtott, kerület által meghirdetett „**Fogadj örökbe egy közterületet!**” pályázatunkat sikeresen befejeztük. Az Alföldi-Népszínház utcai csomópont egy fejlesztő foglalkoztatásban részt vevő ügyfelünk segítségével sikerült a pályázatban vállaltak szerint rendben tartanunk. A kezdeményezés olyan sikeresnek bizonyult, hogy a *Corvinus Egyetemről* Matolay Réka egyetemi docens (a Corvinus Science Shop vezetője, Vállalkozási és Innovációs Intézet, Innováció és Üzleti Inkubáció Tanszék) megkeresett minket – egy kirgíz és egy jordán MBA hallgató kezdeményezésére – egy „minikutatást” végezve, amelynek célja, hogy tapasztalatokat szerezzenek különböző társadalmi szereplők bevonásával a közterületi szemetelés visszaszorítására. Ennek eredményeit egy workshop keretein belül mutatták be az érdeklődőknek.
- Ehhez kapcsolódóan: az előző évi beszámolóban is említett, **Rév8** által koordinált **Népszínház-Vay Ádám csomópont** felújítása befejeződött, a *Rév8*-al ismét példás együttműködésről számolhatunk be. A több hétig tartó kivitelezés zökkenőmentesen zajlott, az év végén pedig Pikó András polgármester úr átadta a területet egy kis ünnepség keretében, amelyben mi is részt vettünk.
- Volt – sajnos – két meghiúsult programtervünk is: a KRI-val előzetes egyeztetések után pályázni szerettünk volna a kerületben rendszeresen megrendezendő „**Szomszédünnep**” pályázatra, amely adminisztratív akadályok miatt nem valósulhatott meg, illetve az *Auróra – Alkotótér* közösségi házzal közösen egy **adománygyűjtő napot** terveztünk, amely forráshiány miatt hiúsult meg.

A kerületben aktív civil szervezetekkel való együttműködésünk az alábbi események/programok kapcsán valósult meg:

- Az *Akadályok nélkül*, a *Mozgáskorlátozott Emberek Önálló Élete Egyesület* és a *Motiváció Alapítvány* közreműködésével **szemléletformáló napot** szerveztünk a helyi lakosoknak. A rendezvényre látogatók kipróbálhatták, hogy milyen fehér bottal vagy kerekesszékekkel közlekedni, hogyan lehet csak a szaglásra és tapintásra hagyatkozva elvégezni a mindennapi teendőket, beszélgethettek testi fogyatékosággal élőkkel. A rendezvényt egy közös bográcsozással koronáztuk meg, amit az „*Itt vakok főznek*” csapat által készített gulyásleves tett igazán különlegessé.
- A **II. János Pál pápa téri kutyás közösséggel** együttműködve konzervdobozokból készítettünk 200 darab cigarettacsikk gyűjtőt a kerületi közterekre.
- A *Menyhely Alapítvánnyal* is szorosabbra fűződött a kapcsolatunk: az alapítvány pályázatot nyújtott be a *Fővárosi Szociális Közalapítvány – Fővárosi Szolidaritási Alap*

2023 programjában, amelynek megvalósításában szintén partnerré vált szállásunk. Pályázatában a *Menhely Alapítvány* kifejezetten a kerületi közterületi hajléktalanságot – ezen belül is a Népszínház utca és környékét – célozta meg számos programmal (közösségi kert, szabadidős programok, képzések, workshopok, érzékenyítő programok, stb.). Az alapítvány munkatársaival, önkénteseivel, a mi kollégáinkkal és lakóinkkal közösen megépítettünk 10 darab magaságyást, amely lehetőséget teremtett az idén induló kertészklub megalakítására. A *Menhely Alapítvány* dolgozóival együttműködésben hónapokon át tartó filmklub és kézműves foglalkozás alkalmak kerülhettek megrendezésre. Mindezek megvalósítása még jelenleg is tart.

- A *Para-fitt Sportegyesülettel* közös munkánkról már több szó esett, nagyon nagy köszönettel tartozunk nekik minden segítségért! Segítségükkel teljesen megújult az intézmény belső udvara, az egyesület tagjai egy egész napot töltöttek el nálunk, lakóinkkal közösen virágágyásokat hoztak létre, kerti bútorokat újíttak fel, festettek és természetesen a közös bográcsozás sem maradhatott el. A nyár folyamán elhozták hozzánk „*Precious Plastic*” nevű kezdeményezésüket, amelynek keretében az ügyfelek ledarált műanyag kupakokból készíthettek maguknak különböző használati tárgyakat, ékszereket.

Nyugodtan mondhatjuk, hogy 2023 az együttműködések éve volt, sikerült rengeteg új kapcsolatot kialakítani és a már meglévőket elmélyíteni. Célunk ezt a tendenciát megőrizni, hiszen az intézmény zavartalan működéséhez elengedhetetlen a megfelelő társadalmi beágyazottság.

5. A 2023. év szakmai munkájával összefüggő egyéb feladatok, események:

- **Mozgóorvosi szolgálat:** a BMSZKI mozgó orvosi szolgálata továbbra is heti 2 órában biztosít az intézményben orvosi ellátást.
- **Közösségi pszichiátriai ellátás:** az Ébredések Alapítvánnyal 2022-ben megkezdett, HKA pályázati programból finanszírozott rendelés 2023 júniusáig tartott. A pszichiátriai szakrendeléseket Dr. Harangozó Judit heti/kétheti rendszerességgel. Ez a program nagyon jó hatásokkal működött. A 2023-24-es pályázati időszakban szintén nyert ez a pályázati programelem, a rendelések várhatóan 2024. januárjában kezdődnek majd meg, nagyjából ugyanazokkal a kondíciókkal, amit az előző beszámolóban is részleteztünk.

- **Élelmiszerbank:** évek óta ez a szolgáltatás is folyamatos ellátást biztosít az ügyfeleink részére. Ennek keretében a közeli Lidl áruházból mentünk élelmiszert, illetve az Élelmiszerbank alkalmoszerű adományai is nagy segítséget jelentenek. A 2023-as évben összesen 13.341 kg élelmiszert kaptunk az Élelmiszerbanktól összesen 17.323.807 Ft értékben, amely teljes mértékben áruházi élelmiszermentésből származott.
- **RSZTOP:** az RSZTOP étkeztetési program szintén nagy segítség intézmény rászoruló ügyfeleink napi egyszeri melegételhez való juttatásában. Ez a program sajnos 2023. októberében lezárult.
- **Fejlesztő foglalkoztatás:** 2022-ből 9 „áthozott” fővel számolhattunk (akik már az előző évben is dolgoztak, 4 ügyfél helyben, 5 fő másik telephelyen foglalkoztatva). 2023-ban 9 fővel készült interjú, közülük 5 fő még ebben az évben, 2 fő pedig 2024-ben kezdi meg a foglalkoztatási programot. 2 ügyfél kérelme lett elutasítva, 1 ügyféllel pedig a szerződés megkötésre került, de végül nem dolgozott. 2023-ban 5 főnek járt le a szerződése, 1 ügyfél a nyílt munkaerőpiacra került, 1 fő pedig egészségügyi okok miatt felmondott. A telephelyünkön egy szociális munkatárs koordinálja a fejlesztő foglalkoztatottak munkáját, illetve az interjúztatásokban is részt vesz. A munkakörök az előző évekhez hasonlóak: udvaros, takarító, könyvtáros.
- **„Nyitás az utcára”:** évek óta működő programunk, amelyet 2021. év végén indítottunk 6 férfi férőhellyel, azzal a céllal, hogy a Menhely Alapítvány diszpécser szolgálatával együttműködve az utcai szolgálatok közvetlenül tudjon nálunk közterületen élő ügyfeleket elhelyezni. A 6 helyből 2 férőhely a FET-nek van fenntartva közvetlenül közterületről történő elhelyezésre. Változó kihasználtsággal működik, az év során mindössze 3 ügyfél került beszállításra. Közülük egy ügyfél maradt tartósan a szállón, vele a gondozási munka jelenleg is zajlik. Egy másik ügyfél vidékre költözött, egy pedig elhunyt.
- **Pályázati programjaink:** a már feljebb is említett, HKA-hoz beadott „Közösségi pszichiátriai ellátás” pályázaton kívül egyéb pályázati programjainkat ld. feljebb a kerületi programjaink között.

Egyéb (nem) hétköznapi (nem) „apróságaink”:

- **„BMSZKI 30” és Alföldi szakmai nap:** több, fontos évfordulót is hozott a 2023-as év. A BMSZKI 30., az Alföldi épülete 135., az itt folyó munka pedig 25. évét ünnepelte, és

nem utolsósorban, egy – talán a legrégebben a BMSZKI-ban dolgozó kollégánk 30. BMSZKI-s évét töltötte. Mindezt igyekeztünk méltó módon megünnepelni. Egy egész napos programot szerveztünk: egy múltidéző keresztasztalbeszélgetést követően (ahol a BMSZKI jelenlegi vezetésén kívül volt igazgató, szakmai igazgató helyettes, és néhány „régimotoros” volt meghívott beszélgetőpartner) a társaság kettévált. Az egyik csapat egy rendkívüli helytörténeti sétán vett részt (ld. alább „Nyócker – nyóc kör”), a másik csapat pedig két régóta szállásunkon dolgozó kollégánk vezetésével nagyon egyedi intézménylátogatáson vehetett részt pincétől a padlásig. A rendezvény apropóját az **Alföldi Közösségi Kert** megnyitása jelentette. Nagyon sok munka kellett ahhoz, hogy a lim-lomokkal teli gazdasági udvarából egy kellemes, árnyas kert legyen. Köszönettel tartozunk mindazoknak, akik adományaikkal és munkájukkal támogatták a szállót. A kerttel további, akár a kerületi lakosságot is szívesen látó – időszakos – terveink is lennének (ezek egy részéhez erőforrások is szükségesek).

- **Együttműködés a Moholy-Nagy Művészeti Egyetemmel:** 2023 év elején indult egy – azóta a második szemeszterét is megélt projektünk. Röviden az előzményeiről: a MOME KFI (Kutatás-Fejlesztés-Innováció) kurzusának keretein belül MA és BA elméleti, építész és média szakos hallgatók két féléven keresztül szállásunk lakóival és dolgozóival közösen vizsgálták azt a kérdéskört, hogyan lehet továbblépni a helyvesztés traumája után, és mit tehetünk azért, hogy a hajléktalan emberek magukénak érezhessék az általuk használt tereket, otthonosabban mozoghassanak a környezetükben. Az első szemeszterben olyan design-koncepciókat dolgoztak ki participatív tervezési módszerek felhasználásával, amelyek a mindennapi életben segíthetik a hátrányos helyzetű közösségeket. Ezekre a tapasztalatokra építve – legnagyobb örömünkre – a MOME egy további szemeszteres együttműködést is tervezett, az újabb KFI kurzus „*Labirintus. Kutatás – Tervezés – Megvalósítás*” címmel volt elérhető a hallgatók számára. Az első szemeszterhez hasonlóan a MOME részéről Hosszú Erzsébet és Jekli Ágnes vezetésével a hallgatók több alkalommal látogattak el a szállásunkra, ahol terepmunkát, interjúkat készítettek az ott élőkkel és dolgozókkal, majd ez alapján kezdték el a tervező munkát azzal a céllal, hogy olyan koncepciókat állítsanak fel és valósítsanak meg, amik támogatni tudják a szálló épületén belüli tájékozódást. A hallgatók 4 csoportja 4 különböző területtel foglalkozott, a félév végére összehangolva a koncepciókat:

- Kiindulópont az intézményben, az előtér: mi történik itt, hogyan határozza meg ez a tér a tájékozódást, és hogyan lehetne úgy rendezni itt az információkat, hogy azt elősegítsék.
- Zónák és tájékozódási pontok, amelyek saját identitással rendelkeznek/saját identitást adnak: hogyan osztható fel az épület jól beazonosítható, saját funkcióval/identitással bíró zónákra.
- Jelek, a funkciók és helyiségek kérdése: mire és milyen jelzéseket érdemes használni, hogyan használják pl. a színeket, formákat stb.
- Berendezés a közös terekben: hogyan szervezik ezek a teret jelenleg, és hogyan lehetne ezeket is felhasználni a tájékozódás és a közlekedés megsegítésére.

A projekt lezárásaként a szállás részéről is részt vettünk a zárómunkák bemutatásán, illetve a hallgatók csoportokban több napon át valósították meg a megálmodott terveket, amelyekben kollégáink és ügyfeleink is részt vettek. Nagyon ötletes, kreatív és használható munkák születte, amelyek hozzásegítheti az Alföldi utcai szállá egyre idősebb, egyre rosszabb fizikai és mentális állapotban lévő lakóit ahhoz, hogy ne kelljen elveszeten bolyonganiuk egy labirintusszerű épületben a konyhát vagy a mellékhelyiséget keresve, vagy hogy időben értesüljenek a szállón zajló közösségi eseményekről, s hogy biztonságban érezzék magukat az intézmény falai között. Nagyon nagy köszönettel tartozunk a MOME-nak az előremutató együttműködésért! Reméljük, hogy még tovább tudjuk folytatni ezt a szuper közös munkát! Azt talán mondanunk sem kell, hogy egy ilyen „forráshiányos” időszakban az ilyen típusú segítségük is mennyit tudnak jelenteni egy ilyen intézmény életében...

- Egy kolléga **ERASMUS** tanulmányúton vett részt Irországban, a téma számunkra mindennapos: a hajléktalan ügyfelek idősödése.
- **„Tour de Chance 2023”**: néhány kollégánk májustól júniusig részt vett a *Van Esély Alapítvány* adománygyűjtő kampányán, így az alapítvány követői lettek. A vállalásunk az volt, hogy a 8. kerület parkjaiban gyűjtünk szemetet, valamint közösségi ping-pongozást szervezünk. Mindent teljesítettünk, és sikerült 250.000 forintot gyűjtenünk egy hónap alatt, ezzel is hozzájárulva a további pályázatok megvalósítására szánt bevétel gyarapításához.
- A **„Legsportosabb Munkahely”** versenye: a *Magyar Szabadidősport Szövetség* szervezésében megvalósított programon 2 csapatunk indult, összesen 11 fővel („*Alföldi team*” és „*Veteránok*” néven). Egy online felületen kellett vezetni a napi aktivitások típusát, idejét. Változatos tevékenységeket folytattunk: többen pl. a tömegközlekedést

kerékpárra cserélték, hazafelé és munkába jövet is igyekeztünk többet sétálni, illetve a munkahelyi mini konditeremben munkaidő után több kolléga együtt sportolt. Mindez komoly közösségépítő hatással bírt. Országosan kb. 280 csapatból a „Veteránok” a 163., az „Alföldi team” pedig a 81. helyezést érte el (ez komoly teljesítmény!). A kihívás végén minden résztvevő kapott oklevelet és pólót, amit minden résztvevő aláírt. A visszajelzések alapján a következő évben is szeretnénk indulni kollégáink.

- A „**Kihívás Napja**”: ezt a programot szintén a Magyar Szabadidőszövetség szervezte, amelynek keretében egy héten keresztül különböző eseményeket kellett szerveznünk egy online felületen, amelyek nyitottak voltak bárki számára. A programok itt is változatosak voltak: két kolléga szervezett közös futást a II. János Pál pápa tér futópályáján; nyílt ping-pong az Alföldi-Népszínház utca sarkán általunk örökbefogadott és gondozott területen; egy kolléga kutyasétáltatást szervezett a könyéken; szintén egy nyílt, történeti sétát valósítottunk meg a Fiumei úti sírkertben; illetve néhány intézményi sportprogramot is szerveztünk. Jutalomként – az élmények mellett – itt is oklevelet és pólót kaptak a résztvevő és szervező kollégák.
- „**Nyócker – nyóc kör**”: az előző évi beszámolóban említettük, hogy – egy ljubljanoi tanulmányútról hazahozott minta alapján – az év során szeretnénk megvalósítani egy helytörténeti-kerületi séta sorozatot, amelyet egy ügyfelünk vezetne. Ezt a feljebb említett „**BMSZKI 30**” programsorozat részeként indítottuk el. A ljubljanoi mintaprogramban egy hajléktalanságot megtapasztalt, gyógyuló szenvedélybeteg férfi vezette a sétát egy olyan útvonalon, amit ő korábban, még szerhasználó hajléktalanként nap mint nap megtett. A mi ügyfelünk Józsefvárosban született, sokáig a kerületben lakott, a séta résztvevői az ő életének legfontosabb (kerületi) állomásait járták be. Sorsán, történeteinek keresztül megmutatkozott egy idős hajléktalan ember életútja, a naposabb és a szomorúbb periódusok, miközben Egy kolléganőnknek köszönhetően a környék társadalomtörténeti, építészeti jellegzetességeivel is megismerkedhettek a résztvevők. Ügyfelünk egészségi állapota, a programra való felkészülés (amelybe egy helytörténetest is sikerült bevonni külsős szakértőként), finanszírozhatósága miatt összesen 6 alkalmat terveztünk, amelyet sikerült megvalósítani. Büszkén mondhatjuk, hogy nagy sikert aratott ez a programunk! Sajnos, jelen beszámoló írásakor, a sétát vezető ügyfelünk év elején betegségeinek köszönhetően elhunyt.

Műszaki munkák, beruházások, beszerzések:

2023-ban fővárosi finanszírozású céljelleggel támogatott (engedélykíratra elszámolt) munkák:

- Céljelleggel támogatott felújítási munkák (14.643.100,- Ft):
  - Tűv Rheinland Kft által felülvizsgált halaszthatatlan hibák javítása Alföldi utca tűzoltó felvonón. Szükséges munkák: korrodált fülke, fülkeajtó, aknaajtók, ajtóhajtások, megbízhatatlan műszaki állapotú vezérlő egység, vezetékek cseréje, kamera kiépítés.
- Céljelleggel támogatott beruházási munkák (1.013.460,- Ft):
  - Alföldi utcai telephely pinceszint kialakítása önálló tűzszakaszként 2 db Ei90 UNI acél tűzgátló ajtók beépítéssel.

2022-23-KMR-035 pályázatra elszámolt beruházási munkák:

- Alföldi utcai telephely AMR vizesblokk felújítási munkái (6.968.999,- Ft)
- Alföldi utcai telephely 3db krízis szoba padlóburkolási munkái (1.091.000,- Ft)

Nagyobb javítási munkák, szolgáltatások:

- Alföldi u. 6-8 telephelyen, az udvaron, az épület homlokzatára és nyílásszárókra rányúló és abban kárt tevő, az esőcsatornába hulló és azt eldugító gallyak visszavágása (479.104,- Ft)

6. A 2024-es évre vonatkozó munkaterv és szakmai elképzelések:

- Megtartani... Fenntartani... és ha lehet, kicsit előrelépni. Röviden így foglalhatnánk össze a közeljövőre vonatkozó szakmai elképzeléseinket. Amit beszámolónk elején részleteztünk: sajnos az ügyfélkörünk egyre romló állapota egyre nagyobb szakmai és mentális kihívást jelent kollégáink számára is. Ezt nekünk, vezetőknek is napról napra nehezebb menedzselni, stábunk mentálhigiénés egészségét megtartani. Elsősorban nem az elvégzendő munka mennyisége, hanem a rendszerszintű megoldások és lehetőségek korlátozottsága az, ami sok aggályal tölt el mindannyiunkat. Nagyon fontosnak tartanánk, ha a közeljövőben valamilyen fórumot (akár BMSZKI és fenntartói oldalról) lehetne annak szentelni, ahol az **intézményeinkben zajló valóság lekövetését megpróbáljuk valahogyan tervezhetővé tenni.**
- Az előző évi beszámolónk ezen pontjánál megfogalmaztuk, hogy az olyan irányú elképzeléseink, amelyek a méltóbb lakhatási feltételek megvalósítását célozzák meg,

olyan rendszerszintű és szakmaipolitikai döntéseket, erőforrásokat, stb. igényelnek, amelyekkel kapcsolatban kevés támogatást élvez a BMSZKI, így mi is (intézmény profiljának átalakítása, élhetőbbé tétele, a zsúfoltság és az engedélyezett férőhelyek optimalizálása, stb.). Mindennek függvényében nagyjából ugyanazokat az irányvonalakat tudjuk kijelölni, mint az előző évben:

- A szakmai munka (esetmegbeszélők, esetmunka, közösségi szociális munka) minőségének megtartását. Ez 2024-ben újra kell majd tervezni, mert az év elején a szálló szakmai vezetője távozik és az új szakmai vezető feladata lesz mindennek felépítése, működtetése.
- A kerülettel, szakmai és fizikai környezetünkkel, partnereinkkel való további együttműködések fenntartása, kialakítása.